

Bać się, czy nie bać

A czego? Ano bijatyki¹. A o co? Ano o ocenianie nauki², rewolucję przemysłową³, różne dylematy Uniwersytetu⁴, Mistrzów, Uczonych i w ogóle o wszystkie nieszczęścia, które na nas spadają. Są to, jak wiadomo, parametryzacja, Indeks Hirscha, Impact Factor (dobrze, że nie Max Factor...), Okręty Flagowe, nie wspominając już o kolejnych ministrach obu płci oraz ich urzędnikach i pomysłodawcach. No i jeszcze, oczywiście, pieniądze, pieniądze, pieniądze... Ostatnio zaś młodzi napadli w prasie na starych: „Mamy być jak robotnicy sezonowi?”⁵. O tempora, o mores! Jak tu się nie bać? Zgred jest już na tyle stary, że mu nie zależy, ale bójcie się zwłaszcza młodszy starzy profesorowie, wy, którzy zbliżacie się do piero do siedemdziesiątki: nawet RPO nie obroni was przed młodymi, gdyż zdaniem RPO furda konstytucja, ważniejsze dobre uzasadnienie (np. interes społeczny)!⁶ (Skąd my, najstarsi, to znamy?).

W dodatku Szef kazał coś na ten temat napisać, a Stary Zgred należy do pokolenia, które bardzo nie lubiło wielkich słów – takich, które od razu brzmią, jakby były pisane wielkimi literami. Dla nas Mistrz, Uczony – podobnie zresztą jak Prawda, Wolność (Nauki, oczywiście ...) – były tabu. Tak się nie mówiło – dziś powiedziałoby się, że to o b c i a c h – zatem Uczonego zamieniliśmy na pracownika nauki, co zresztą i tak brzmiało dość dumnie, zwłaszcza w ówczesnym ZSRR. Trudno więc Zgredowi przychodzi używanie tej terminologii. No, ale czasy się zmieniają, chociaż nam starym już nie tak łatwo zmieniać się wraz z nimi. Na szczęście okazało się, że przynajmniej nie ma już Mistrzów tylko są menadżerowie³ lub zespoły¹...

Był jeszcze KBN², zamieniony później z nieznanego Zgredowi powodu na jakieś ministerstwo (pewnie ówczesny szef koniecznie chciał być ministrem), a obecnie mamy NCN, NCBiR, NCBJ, NCK i może jeszcze NCcoś-tam-coś-tam. Niby od przybytku głowa nie boli, ale ja to wiem? Podobno przynajmniej w NCN-ie ma być lepiej niż w starym poczciwym KBN-ie, jak można by sądzić po wielu tekstach (co prawda pisanych głównie przez przedstawicieli teje instytucji), publikowanych w ostatnich paru latach m.in. na tych łamach. Oby. Jednakże niedawne doświadczenia profesora Marcina Kuli z NCN-em⁷ znacznie ostudziły wrodzony optymizm Zgreda – pewnie znowu ktoś w końcu powie: – „Chcieliśmy dobrze, a wyszło jak zawsze”?

Zgred nie ma dobrej pointy, więc na zakończenie para cytatów z tekstów wspomnianych wyżej młodych pracowników nauki⁵: „następna dyskusja z cyklu 'O wyższości Świąt Bożego Narodzenia nad Świątami Wielkiej Nocy'” i „cała ta dyskusja, jaka odbywa się w Polsce na temat niewydolności polskiej nauki, sprowadza się do tego, co było wcześniej: 'kura czy jajko', a pytania i odpowiedzi są płytkie i nie na temat”.

A czego boi się sam Stary Zgred? Ano tego, że znowu Szef każe mu pisać o naprawianiu nauki polskiej, choć Zgred bardzo nie lubi tego tematu... Może lepiej gdzieś uciec?

STARY ZGRED

rys. Adam Korpak

¹ A. Fuliński, *Bić się, czy nie bić?* PAUza Akademicka 227, 07.11.2013, str. 3.

² Łukasz Turski, *Ocenianie nauki – duch z przeszłości*, PAUza Akademicka 222, 03.10.2013, str. 1–2.

³ Janusz Lipkowski, *Rewolucja przemysłowa w nauce?* PAUza Akademicka 220, 19.09.2013, str. 1–2.

⁴ M.in. wykład prof. Karola Musioła *Czy zmieniać uniwersytet* przedstawiony na Seminarium PAU 14.10. 2013; dyskusja panelowa na sesji naukowej PAU 313–2013 EUROPA (PAU 25.10.2013) (by wymienić tylko najnowsze).

⁵ http://wyborcza.pl/1,95892,14783494,Prof__Stankowi_odpowiadaja_mlodzi_pracownicy_naukowi.html

⁶ Por. A. Białas, *Dyskryminacja starszych profesorów jest zgodna z prawem...* PAUza Akademicka 224, 17.10.2013, str. 4.

⁷ Marcin Kula, *Jak wyłąkłem się NCNu*, UW/Uniwersytet Warszawski – pismo uczelni 4(64) lipiec–sierpień 2013, str. 18–19. [[http://portal.uw.edu.pl/documents/5799051/5942233/4\(64\)lipiec-sierpień2013.pdf](http://portal.uw.edu.pl/documents/5799051/5942233/4(64)lipiec-sierpień2013.pdf)].

PAUza Akademicka – www.pauza.krakow.pl – tygodnik Polskiej Akademii Umiejętności i środowiska naukowego.

Rada Redakcyjna: Magdalena Bajer, Andrzej Białas, Aleksander Koj, Janusz Limon, Ewa Lipska, Stanisław Rodziński, Piotr Sztompka, Jerzy Vetulani, Marta Wyka, Jerzy Wyrozumski, Jakub Zakrzewski, Franciszek Ziejka.

Redakcja: Andrzej Białas – redaktor naczelny; Andrzej Kobos, Marian Nowy – redaktorzy; Adam Korpak – grafika; Ryszard Otręba – „Galeria PAUzy”; Anna Michalewicz – dyrektor administracyjny; Witold Brzoskowski – fotokład; Wydawnictwo PAU – konsultacje.

Adres do korespondencji: Polska Akademia Umiejętności, 31–016 Kraków, ul. Sławkowska 17; e-mail: pauza@pau.krakow.pl

Oczekujemy na artykuły do 6 000 znaków (ze spacjami) i ilustracje w formacie JPEG o rozdzielczości 300 dpi. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów niezamówionych redakcja nie zwraca.